

FLANDRA STUDANTO

MONATA ALDONO AL
FLANDRA ESPERANTISTO

REDAKCIA ADRESO: PETER BENOITLAAN 95, GENTBRUGGE

DE TOEVOEGSELS — LA AFIKSOJ.

Voorvoegsel — Prefikso:

1. « **Bo** ». In woorden als « schoonmoeder », « schoondochter » drukt het woordje « schoon » een verwantschap uit, die door het huwelijk tusschen verschillende personen is ontstaan. Ook in Esperanto bestaat een voorvoegsel om die woorden uit te drukken: B. V.

patro — vader; bopatro — schoonvader;
nevino — nicht; bonevino — aangetrouwde nicht;
parenco — bloedverwant; boparenco — aanverwant.

Om nu woorden uit te drukken waarin beide geslachten vereenigd zijn, zooals in « schoonouders » dan plaatst men in Esperanto het voorvoegsel « bo » voor het voorvoegsel « ge ». Men zegt dus niet « gepatroj » maar wel « bogepatroj ».

2. « **Dis** ». Dit voorvoegsel heeft de beteekenis van: in 't rond, verspreiding, uiteen, naar alle kanten. Het verbindt zich met werkwoordelijke stamwoorden, uitgenomen als het zelfstandig gebruikt wordt, zooals b.v. dise — disa — disigi — disigi — diseco — enz.

Enkele voorbeelden om het gebruik van het voorvoegsel « dis » duidelijk te maken. V. B.

sendi — zenden; dissendi — rondzenden.

3. « **Ek** ». Het voorvoegsel « ek » verbindt zich met werkwoordelijke stamwoorden. Het duidt een handeling aan die van korten duur is of het begin ervan. V. B.:

sidi — zitten; eksidi — gaan zitten (niet « sidiĝi »).
paroli — spreken; ekparoli — het woord nemen.
scii — weten; ekscii — vernemen.

4. « **Eks** ». Dit achtervoegsel heeft de beteekenis van: gewezen, voormalig. V. B.:

ministro — minister; eksministro — eksminister.
edziĝi — trouwen; eksedziĝi — scheiden.

Het kan ook als stamwoord gebruikt worden, waarvan dan afleidingen worden gemaakt. V. B.: eksa — eksigi — eksigo — eksigi — eksigi.

5. « **Fi** ». Dit tusschenwerpsel dat « foel » beteekent wordt ook als voorvoegsel gebruikt. Het kan zoowel vóór naamwoordelijke als

vóor werkwoordelijke stamwoorden geplaatst worden. Het heeft echter alleen betrekking op het innerlijke van het wesen, niet op het uiterlijke dus waarvoor men beter het achtervoegsel «ac» kan gebruiken. Ik geef enkele voorbeelden:

homo — mensch; fihomo — 'n slecht mensch.
paroli — spreken; fiparoli — vuilpraat verkoopen.

6. «Ge». Wanneer wij over onze «ouders» spreken dan bedoelen wij «vader» en «moeder». In het woordje «ouders» zijn dus beide geslachten vereenigd. In het Esperanto duidt men zulke woorden aan door het voorvoegsel «ge». Het vereenigt dus beide geslachten in één woord. V. B.:

frato(j) + fratino(j) = gefratoj broeder(s) en zuster(s).
filo(j) + filino(j) = gefiloj (zoon(s) en dochter(s)).

In het Nederlandsch is het aantal woorden, die beide geslachten vereenigen zeer gering. In het Esperanto kunnen wij nochtans veel van zulke woorden vormen. V. B.: gefianĉoj, geonkloj, gesinjoroj, enz.

ATENTU! «Moedertaal» vertaalt men door «gepatra lingvo».

GESCHIEDENIS VAN ESPERANTO (VII).

In 1898, na den dood van zijn moeder was Zamenhof naar Bjelistok teruggekeerd, waar hij tot aan den wereldoorlog in hetzelfde huis gewoond heeft. Hij werd er de ware «volksdokter», de weldoener der armen. En 's avonds, na zware en afmattende dagtaak, zat hij weer aan zijn tafel te schrijven, onverpoosd, gedreven door dien meedoogenloozen werkduivel. Hij vertaalde, schreef oorspronkelijke werken en artikelen en ontwierp een plan tot levenshouding voor de Joden, gestemd op algemeen-menschelijke, eeuwig-echte principes, en dat hij uitgewerkt heeft in een boek «Hilaelismo». Zonder praktisch gevolg echter, zonder succes. Maar weldra zou de eerste groote hoogdag van Esperanto gevierd worden: het eerste Internationaal Kongres te Boulogne-aan-Zee. De week hieraan voorafgaand bracht Zamenhof met zijn echtgenoot door in Parijs, waar hem alle mogelijke officieele eer bewezen werd. Maar de echte verrassing gebeurde te Boulogne. Voor de eerste maal sedert menschen heugenis, konden in 1905 te Boulogne-aan-Zee 688 menschen uit de meest verscheiden hoeken van de wereld met elkander spreken, discussieeren, zingen, zonder tolken, zonder bemiddelaars, maar rechtstreeks, van mond tot mond, van hart tot hart: ialis, ialis muroj inter la popoloj.

OEFENINGEN. — EKZERCOJ.

Verbetering van «Vertaal in Esperanto».

Oefening A. — Diru al mi vian nomon. — 2. Mi amas min mem, vi amas vian mem, li amas sin mem, ĉiu homo amas sin mem. — 3. Mi lavas min en mia ĉambro kaj ŝi lavas sin en sia ĉambro. — 4. La infano serĉis sian pupon, mi montris al la infano, kie kuŝas ĝia pupo. — 5. La domo apartenas al li, estas lia domo. — 6. Mia frato havas gastojn hodiaŭ. — 7. Mi rakontos al vi historion. — 8. La sinjoro kaj lia edzino tre amas miajn infanojn, sed mi ankaŭ tre amas iliajn infanojn. — 9. La patro de mia edzino estas mia bopatro, mi estas lia bofilo, kaj mia patro estas la bopatro de mia edzino. — 10. Akvo estas fluidaĵo. — 11. Sur la tablo staras multaj floroj el nia ĝardeno. — 12. Mi ne trinkas vinon ĉar mi estas abstinulo. — 13. La homo estas fruktomanĝanto. — 14. Se mi estus riĉa, mi farus vojaĝon ĉirkaŭ la mondo. — 15. Mi aĉetus ĉiujn verkojn de Zamenhof se mi havus monon. — 16. Li skribos leteron al sia patrino. — 17. Homoj kaj bestoj devas morti, ili estas mortidevaj kreaĵoj (kreaĵoj, estaĵoj). — 18. Vi devas lerni obei.

Oefening B. — 1. Tio estas indiferenta por mi. — 2. Mi klopodis konvinki lin, sed li ne cedis al miaj petoj. — 3. Ne ekzistas homo kiu ne devas morti. — 4. Mia amiko estas proksimume samaĝa kiel mi. — 5. Nu, ne estu malkontenta, kian malbonon mi faris dirante tion. — 6. Tio ekenuigis min kaj mi bridis liajn elspezojn. — 7. Ĉiu Esperantisto povas havi tiajn ideojn (tiam konvinkon) kiajn li volas. — 8. Li estas la malplej kapabla el ĉiuj lernantoj. — 9. La rado turniĝas

ĉar li turnas la radon. — 10. Post kiam li estis trompita de sia plej bona amiko, li fariĝis malkonfidema. — 11. Ĉu vi scias la titolon de la libro kiu aperos? (aperonta libro). — 12. Oni faris la straton kiom eble plej larĝa.

Verbetering. — Oefening 2.

En unu el la bonstataj urboj de Ĉinujo vivis iam tajloro kiu nomiĝis Mustafa. Li estis tiom malriĉa, ke li preskaŭ ne povis prizorgi sian familion, kiu konsistis nur el: li, lia edzino kaj unu filo. Lia filo kies nomo estas Aladin, estis senzorga mallaboremulo (malĉelligentulo). Li malobeis siajn gepatrojn, forlasis jam frue en la mateno la hejmon kaj forrestis la tutan tagon por ludi en la stratoj. Kiam li estis sufiĉe aĝa por povi lerni metion, lia patro donis al li okupon en sia laborejo, kaj instruis lin uzi la kudrilon; sed tuj post kiam lia patro forlasis la laborejon, Aladin malaperis por ne reveni la tutan tagon. Mustafa plurfoje punis lin, sed ankaŭ tio ne povis plibonigi la konduton de Aladin kaj li tiom ĉagrenis sian patron, ke tiu malsaniĝis kaj mortis. Post tiam Aladin tute fordonis sin al sia mallaboremo. Ĝis en sia dekkvinjara aĝo li eĉ ne klopodis fari ian utilan laboron. Iun tagon (iam) kiam li estis ludanta kun maltaŭgaj kamaradoj en la stratoj, preteriris fremdulo. Tiu ĉi fremdulo estis sorĉisto, kiun oni nomis «la afrika magiisto».

El «La progresanto», Studieblad van F. L. E.

Kiamaniere vi tradukas?

Vole-ne-vole. — Cebumi pri. — Defendi iun. — Eĉ kiu plej bone paŝas tamen iam maltrafas. — Li tute ne estas timema. — Se oni sidigas lin ĉe la tablo, li tuj ankaŭ la piedojn metos sur ĝin.

NOVAJ EKZERCOJ.

Vertaal in Esperanto.

Oefening A. — 1. Ik wandel in de kamer. — 2. Ik wandel de kamer in. — 3. Mijn broeder is lid van de Vlaamsche Esperantisten-bond. — 4. Alle goede leden van F. L. E. abonneeren op «Flandra Esperantisto». — 5. Niet al de edelen dragen juweelen. — 6. Ik zal komen wanneer ik tijd heb. — 7. De trein staat op het punt te vertrekken. — 8. Een week heeft zeven dagen. — 9. Niet alle groepen hebben een eigen bibliotheek. — 10. Doorgaans voeden wij ons slecht. — 11. Alle menschen moeten ijveren voor de nieuwe maatschappij. — 12. Esperanto is de officieele taal van de internationale Bellamy-beweging. — 13. In plaats van te werken slaapt hij. — 14. Wat voor 'n boek leest gij? — 15. De lamp wordt uitgedaan. — 16. De lamp gaat uit. — 17. Ik werd om 7 uur gewekt. — 18. Ik ontwaakte om 7 uur. — 19. Deze eieren liggen klaar om uitgevoerd te worden. — 20. Hij werd blind geboren.

Oefening B. — 1. Bleek van toorn verliet hij de kamer. — 2. Ik beschouw hem als mijn beste vriend. — 3. Hij werd als een deskundige beschouwd in zulke zaken. — 4. Bij de statie ontmoette ik al de jongens, die een uitstapje gingen maken. — 5. Als hij zoo voort gaat zal hij het ver brengen. — 6. Verontschuldiging, Mijnheer, kunt U mij zeggen, hoe ver het is, van hier tot aan de hoofdkerk. — 7. Gebruik zulke uitdrukkingen niet, dat is geen taal voor een fatsoenlijke jongen. — 8. Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven aan onze schuldenaren. — 9. Gedurende mijn verlof overnachtte ik in een jeugdherberg. — 10. Een olifant is een dikhuid. — 11. Een aap is een vruchteneter en een zwijn is een alleseter. — 12. Esperanto is niemands eigendom. — 13. Wie heeft dat gezegd? — 14. Hij is veel veranderd sedert ik hem voor het laatst zag. — 15. Laat ons betrouwen, God zal het wel ten beste schikken. — 16. Hij houdt zich niet meer bezig met sport, daartoe is hem de lust vergaan. — 17. Een feestje geven! Dat is een prachtige idee, daar ben ik altijd voor te vinden. — 18. Hij schreef het werk onder een aangenomen naam. — 19. In 's hemelsch naam hoe is dat mogelijk?

Oef. 2. — Vul in. — Vertaal de tusschen haakjes geplaatste woorden.

Observint... Aladin dum kelka tempo, la sorĉist... opini... (dat) li eble povus uz... (dezen) knab... Li informiĝ... pri (zijn) nom... kaj (toen) li sci... (alles), (wat) li dezir... sci..., li alpaŝ... al Aladin kaj dir...: «Infano mia, ĉu eble via patro nomiĝas Mustafa, la tajlor...?» «Jes, sinjoro», respond... la knab..., sed li mort... jam antaŭ longe». Aŭdint... (deze) vort..., la afrik... magiist... ĉirkaŭpren... Aladin kaj plurfoje kis... lin. Kun larmoj en la okuloj, li dir...: «Mi est... vi... onkl..., vi... kar... patr... estis mi... propr... frat... Mi tuj rekon... vin; vi similas al li kiel du akvogutoj». (Toen) li don... al Aladin plenman... da mon... kaj dir...: «In... al via patrino..., salut... ŝin en mi... nom... kaj dir... al ŝi (dat) mi

morgaŭ vizit... ŝin. Aladin, pli ol feliĉ... pro la mon... (dat) (zajn) onkl... don... al li, rapid... al (zajn) patrin... « Patrin... mi... », li dir... « heb ik een oom? » « Ne, mi... kar... », respond... (zajn) patrin... « Mi (zoo even) renkontis », dir... Aladin, « vir... », (die) rakont... al mi, (dat) li est... mi... onkl... kaj la frat... de mi... patr... ». Li plor... kaj kis... min... (toen) mi rakont... al li, (dat) mi... patr... est... mortinta, li don... al mi mor... kaj komis... al mi, salut... vin en (zajn) nom... kaj li promes... vizit... vin. « Sed, mi... kar... infan... », respond... la patrin... , vi... patr... ne hav... frat... kaj vi ne hav... onkl... ». Post kelkaj tagoj la magiist... trov... Aladin ludanta en alia parto de la urbo, li ĉirkaŭ... pren... (hem), met... du or... moner... en (zajn) manoj dir... don... (ze) al vi... patrin... ; dir... al ŝi, ke mi intenc... vizit... ŝin hodiaŭvesper kaj (vraag) al ŝi, (dat) ŝi prizorg... la vespermanĝ... sed (voor alles) li montr... al la afrika magiisto la dom... kaj port... la du ormoner... al (zajn) patrino, (die) okup... sin la tut... tag... per la prepar... de la vespermanĝ... Frapint... sur la pordon, la magiist... enven... ŝarĝit... per vin... kaj diversspec... frukt... , (die) li kunport... por la vespermanĝ... Transdomint... (alles) al Aladin, li salut... (zajn) patrin... kaj dezir... , (dat) ŝi montr... al li la lok... (waar) (zajn) frat... Mustafa laŭkutime sid... sur la sofo. Li ĝenufleks... antaŭ la mebl... kaj kis... ĝin plurfoje, kriant... kun larmino en la okuloj « mi... kompatinda frat... ! (hoe) malfeliĉ... mi est... , ĉar mi ven... tro malfru... por lastfoje ĉirkaŭpren... vin.

El « La progresanto » Studieblad van F. L. E.

KELKAJ MALLONGIGOJ.

D-ro: doktero. — F-ino: fraŭlino. — K-do: kamarado. — K-dino: kamaradino. — Kas.: kasisto. — Prez.: prezidanta. — Prof.: profesoro. — Sekr.: sekretario. — S-ro: sinjoro. — S-ino: sinjorino. — Anst.: anstataŭ. — d. e.: devas esti. — k.: kaj. — Ekz.: ekzemple. — k. a.: kaj aliaj. — k. c.: kaj ceteraj. — k. s.: kaj similaj. — k. t. p.: kaj tiel plu. — p. ĝ.: paŝo. — rim.: rimarkigo. — t. e.: tio estas.

RESPONDOJ DE LA REDAKCIO.

Demando 1a. — Bestaat er in de volgende zin geen gevaar van twijfel, dat « kiu » op « li » terugslaat. Mi petis la keston de li, el kiu.....

Respondo 1a. — Ik denk dat uw opmerking geen zin heeft op dezen zin; in andere gevallen is dat wel mogelijk. Wil nochtans rekening houden met het feit dat het betrekkelijke voornaamwoord in de eerste plaats betrekking heeft op het woord dat er onmiddellijk voor staat. Het ware dus beter te zeggen: « Mi de li petis la keston, el kiu... ».

Demando 2a. — Wat moet ik gebruiken « demandi iun » of « demandi al iu »?

Respondo 2a. — « Demandi » is een werkwoord waarna men zoowel een lijdend als een belanghebbend voorwerp kan gebruiken. Men kan dus kiezen of « mi demandas iun » of « mi demandas al iu ».

Demando 3a. — Hoe moet ik « onverwachts » vertalen in de zin: « Onverwachts ontmoette ik hem ». Is de vertaling van « onverwachts » nu « neatendinte » of « neatendite ».

Respondo 3a. — Onverwachts, moet hier door « neatendinte » vertaald worden. « Onverwachts » in uw zin, heeft wel de beteekenis van: « terwijl ik hem hem niet verwacht had ». Indien u nu « neatendite » zoudt gebruiken, zou het woord « onverwachts » op u betrekking moeten hebben. De vertaling zou dan zijn « terwijl ik niet verwacht werd ».

Demando 4a. — Bestaat er verschil tusschen « fieri » en « esti fieri »?

Respondo 4a. — Inderdaad « fieri » drukt meer een handeling uit terwijl « esti fieri » meer een eigenschap noemt.

Demando 5a. — Hoe zou ik best « zonder klein geld zitten » vertalen?

Respondo 5a. — Een degelijke vertaling heb ik wel eens ergens gelezen, namelijk « ne disponi pri moneroj ».

FLANDRAJ STUDANTOJ

Ĉiujn viajn. Stud- leglibrojn vi mendu ĉe

FLANDRA ESPERANTO INSTITUTO

Magdalenestraat, 29 Kortrijk. P. K.: 3268.51. Tel.: 1654.